

Klasa: UP/I 030-02/11-01/050
Urbroj: 580-05/84-2012-014
Zagreb, 27. veljače 2012.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 31., članka 38. stavaka 5. i 7. te članka 58. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/2009), u upravnoj stvari utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja, temeljem inicijative poduzetnika Presečki grupa d.o.o., sa sjedištem u Krapini, Frana Galovića 15, zastupanog po Antunu Presečkom, direktoru, protiv Međimurske županije, općina na području Međimurske županije te Zajednice prijevoznika Međimurske županije, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršić, dipl.oec., Vesna Patrlj, dipl.iur. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 100. sjednice, održane 27. veljače 2012., donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

Inicijativa se odbacuje jer nema uvjeta za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je 14. listopada 2011. zaprimila, sukladno članku 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09; dalje: ZZTN), inicijativu poduzetnika Presečki grupa d.o.o., sa sjedištem u Krapini, Frana Galovića 15 (dalje: Presečki grupa), za pokretanjem postupka Agencije po službenoj dužnosti, radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja od strane Međimurske županije, općina na području Međimurske županije te Zajednice prijevoznika Međimurske županije.

Podnositelj inicijative u bitnome navodi kako je usvojeni standard prijevoza učenika srednjih škola u Republici Hrvatskoj putem javnog linijskog prijevoza u znatnoj mjeri narušen u školskoj godini 2011/2012 organizacijom posebnog linijskog prijevoza učenika srednjih škola na području Međimurske županije, na temelju sklopljenih ugovora između lokalnih prijevoznika i Udruge roditelja Međimurske županije, odnosno s jedinicama lokalne samouprave kao naručiteljima posebnog linijskog prijevoza.

Prema navodu podnositelja inicijative, na linijama posebnog linijskog prijevoza učenika srednjih škola, prijevoznici su postavili cijene daleko ispod tržišnih vrijednosti a sve s ciljem izravnog ugrožavanja javnog linijskog prijevoza, uz značajnu potporu čelnika regionalne i lokalne samouprave.

Zaključno, u predmetnoj se inicijativi navodi kako je Međimurska županija imala za jedini cilj izbaciti prijevoznika Presečki grupu s tržišta kako bi domaći prijevoznici obavljali prijevoz po višim cijenama.

Na temelju predmetne inicijative, Agencija je u okviru svoje nadležnosti iz članka 32. točke 1. a) i b) ZZTN-a, provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu kako bi utvrdila ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti, sukladno odredbi članka 38. stavaka 1. i 3. ZZTN-a te članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 8. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume i članka 13. ZZTN-a koji uređuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika, te je zatražila od Presečki grupe i Međimurske županije dodatno očitovanje na navode iz predmetne inicijative.

Agencija je 11. studenog 2011. zaprimila zatraženo očitovanje Presečki grupe u kojem se u bitnome navodi kako je upravo zbog manje cijene prijevoza učenika srednjih škola utvrđenih posebnim linijskim prijevozom, smanjen broj korisnika javnog linijskog prijevoza te je uslijed toga podnositelju inicijative otežano poslovanje uz gubitke.

Vezano uz navedeno, podnositelj inicijative je dopisom od 5. listopada 2011. obavijestio Međimursku županiju kako prestaje obavljati javni linijski prijevoz, a ista županija je rješenjem od 6. listopada 2011. poništila dozvole Presečki grupe za obavljanje javnog linijskog prijevoza dok je lokalnim prijevoznicima posebnim privremenim rješenjem dozvoljeno obavljanje javnog linijskog prijevoza na način da se poseban linijski prijevoz uklopi u javni linijski prijevoz, iako lokalni prijevoznici ne posjeduju dozvole za obavljanje istog. Navedeni lokalni prijevoznici su 10. i 11. listopada 2011. prestali obavljati poseban linijski prijevoz i započeli s obavljanjem javnog linijskog prijevoza.

Poduzetnik Presečki grupa dalje navodi kako ipak nije prestao s obavljanjem javnog linijskog prijevoza, temeljem dozvola kao upravnih akata, a vezano uz navedeno, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture (dalje: Ministarstvo) je izjavio žalbu zbog nezakonitosti i nesvrhovitosti rješenja kojim mu se poništavaju dozvole.

Agencija je 14. studenog 2011. zaprimila zatraženo očitovanje Međimurske županije u kojemu se u bitnome navodi kako Presečki grupa još uvijek obavlja javni linijski prijevoz i to do trenutka kada rješenje o prijevremenom prestanku važenja dozvola klase: UP/I-340-01/11-03/7, urbroja: 2109/1-1-09-11-01 od 6. listopada 2011., ne postane konačno.

Međimurska županija u svojem očitovanju u cijelosti osporava navod iz predmetne inicijative kako je ista županija omogućila ili dopustila organizaciju prijevoza srednjoškolske djece u obliku posebnog linijskog prijevoza, budući da nikada nije donijela upravni akt ili dozvolu kojim bi se dopustilo odvijanje posebnog linijskog prijevoza učenika srednjih škola. Naime, sukladno članku 44. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu („Narodne novine“ broj 178/04, 48/05, 151/05, 111/06, 63/08, 124/09, 91/10 i 112/10; dalje: ZPCP), poseban linijski prijevoz obavlja se na temelju sklopljenog ugovora između naručitelja prijevoza i prijevoznika.

Međimurska županija navodi i da je o postojanju posebnog linijskog prijevoza obavijestila nadležno Ministarstvo te kako do 9. studenog 2011., nije zaprimila nikakvu obavijest, mišljenje ili sl. od strane bilo kojeg nadzornog tijela, o postojanju nepravilnosti u posebnom linijskom prijevozu.

II. Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja u ovom predmetu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na 100. sjednici, održanoj 27. veljače 2012., razmatralo navedeni predmet te je donijelo odluku da se inicijativa Presečki grupe, u smislu članka 38. stavka 5. ZZTN-a odbaci jer nema uvjeta za pokretanje postupka sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv Međimurske županije, općina na području Međimurske županije te Zajednice prijevoznika Međimurske županije, po službenoj dužnosti u smislu članka 38. stavaka 1. i 3. te članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 8.

ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume i članka 13. ZZTN-a koji uređuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika.

Odluku o odbacivanju inicijative Vijeće temelji na slijedećim razlozima:

Sukladno odredbama ZPCP-a, prijevoz putnika u unutarnjem cestovnom prometu obavlja se kao javni linijski prijevoz, posebni linijski prijevoz, povremeni prijevoz, autotaksi prijevoz i kao posebni oblik prijevoza.

Javni linijski prijevoz je prijevoz putnika u cestovnom prometu i može se obavljati kao putnički, ekspresni ili direktni linijski prijevoz na međuzupanijskim i županijskim linijama te kao lokalni linijski prijevoz putnika.

Pravilnikom o načinu provođenja, rokovima i mjerilima za obavljanje linijskog prijevoza putnika temeljem javnog poziva (»Narodne novine«, br. 132/05, 144/05, 20/06, 111/07 i 112/09) propisani su rokovi i mjerila za objavu javnog poziva, kao i način provođenja postupka javnog poziva prijevoznicima na podnošenje ponuda za obavljanje javnog linijskog prijevoza putnika na linijama na kojima je zahtjev za obnovu dozvole odbijen (članak 28. stavak 2. ZPCP-a), na linijama na kojima je dozvola prestala važiti prije isteka roka (članak 29. stavak 3. ZPCP-a) i za nove međusobno neusklađene linije (članak 31. stavak 3. ZPCP-a).

Poseban linijski promet, kao jedan od oblika prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu, detaljno je uređen odredbama ZPCP-a.

Sukladno članku 2. točki 31. ZPCP-a, posebni linijski prijevoz je prijevoz samo određene skupine putnika, koji se obavlja na temelju pisanog ugovora između prijevoznika i naručitelja prijevoza, pri čemu naručitelj plaća prijevoz.

Članak 44. ZPCP-a dodatno definira pojam posebnog linijskog prijevoza te određuje kako se posebnim linijskim prijevozom obavlja prijevoz učenika od i do škole, invalida i putnika kojima je potrebna medicinska njega te radnika između mjesta prebivališta i mjesta rada.

Članak 2. točka 10. Pravilnika o dozvolama za obavljanje linijskog prijevoza putnika („Narodne novine“ broj 118/05, 120/10 i 112/11) definira pojam naručitelja posebnog linijskog prijevoza kao osobu koja s prijevoznikom sklapa ugovor o posebnom linijskom prijevozu samo za prijevoz pojedinih skupina putnika. Naručitelj prijevoza ovisno o skupini putnika koji se prevoze može biti jedinica lokalne (regionalne) samouprave, škola te udruga roditelja (za posebni linijski prijevoz učenika), udruga osoba s invaliditetom, te zdravstvena ustanova (za prijevoz osoba s invaliditetom i putnika kojima je potrebna medicinska njega) te poslodavac i sindikat za svoje članove koji su zaposlenici određenog poslodavca (za prijevoz radnika između mjesta prebivališta i mjesta rada).

Sukladno odredbama ZPCP-a, za obavljanje javnog linijskog prijevoza putnika kao i posebnog linijskog prijevoza putnika, moraju biti ispunjeni uvjeti propisani navedenim Zakonom, kao zakonskim propisom iz nadležnosti Ministarstva, koje obavlja upravni nadzor nad provedbom navedenog Zakona i propisa donesenih na temelju istog.

Vezano uz predmetu inicijativu, Agencija je 17. veljače 2012. zaprimila stručno mišljenje i očitovanje Ministarstva u kojem se u bitnome ističe kako je isto Ministarstvo, u okviru svojih nadležnosti, provodilo inspekcijski nadzor nad obavljanjem javnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza putnika na području Međimurske županije te da za zaključenje ugovora o posebnom linijskom prijevozu između prijevoznika i naručitelja prijevoza nije potrebna nikakva prethodna suglasnost niti dozvola Ministarstva ili županije. Prijevoz učenika srednjih škola može se obavljati kao posebni linijski prijevoz, ako je za obavljanje tog prijevoza

sklopljen ugovor između prijevoznika i naručitelja prijevoza, što je u konkretnom slučaju ispoštivano. Nadalje, postojanje posebnog linijskog prijevoza bilo koje skupine putnika, pa tako i učenika srednjih škola, na određenom području zasigurno utječe na popunjenost kapaciteta u redovnom linijskom prijevozu, ali istovremeno korisnicima usluga prijevoza daje mogućnost odabira korištenja usluga javnog linijskog ili posebnog linijskog prijevoza. Mogućnost korištenja drugih oblika javnog prijevoza kao željezničkog, autotaksi prijevoza i sl. također utječu na popunjenost kapaciteta u javnom linijskom prijevozu putnika, pa to nije razlog da se zabrani obavljanje takvog prijevoza.

Rješenjem istog Ministarstva, klase: UP/n-340-01/11-01/97, urbroja: 530-07-0/11-02, od 19. siječnja 2012., odbijena je kao neosnovana žalba Presečki grupe izjavljena protiv rješenja Međimurske županije, Upravnog odjela za gospodarstvo, promet i europske integracije, klase: UP/I-340-01/11-03/7, urbroja: 2109/1-09-11-01, kojim se (na zahtjev navedenog poduzetnika) Presečki grupi ukidaju i prestaju važiti dozvole za obavljanje županijskog linijskog prijevoza putnika autobusom u cestovnom prometu na području Međimurske županije.

U smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, nema uvjeta za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja primjene nejednakih uvjeta prema Presečki grupi i lokalnim prijevoznicima od strane Međimurske županije i jedinica lokalne samouprave na području iste, iz razloga što su način provođenja, rokovi i mjerila za obavljanje linijskog prijevoza putnika temeljem javnog poziva, obavljanje javnog i posebnog linijskog prijevoza te postupak izdavanja, obnove i prestanka važenja dozvola za obavljanje prijevoza uređeni odredbama ZPCP-a i odgovarajućih podzakonskih akata. U nadležnosti Agencije nije ispitivanje jesu li pojedine općine i gradovi s područja Međimurske županije zaključili ugovore o posebnom linijskom prijevozu učenika srednjih škola protivno Zakonu o javnoj nabavi niti prevoze li se u posebnom linijskom prijevozu putnici koji nisu upisani u Popis putnika, jer je pravna zaštita u slučaju neispunjenja propisanih uvjeta osigurana putem drugih tijela i institucija. Stoga, u konkretnom slučaju, nema niti uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenih sporazuma sklopljenih između Udruge roditelja Međimurske županije te jedinica lokalne samouprave, kao naručitelja posebnog linijskog prijevoza, s lokalnim prijevoznicima u Međimurskoj županiji.

Slijedom navedenoga, Agencija je, temeljem odluke Vijeća, a primjenom članka 38. stavka 5. ZZTN-a, odlučila kao u izreci ovoga zaključka.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog zaključka nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga zaključka.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec